

STIMULERINGSFONDS VOOR DE PERS

Jaarverslag 2008

STIMULERINGSFONDS
VOOR DE PERS

Jaarverslag 2008

Stimuleringsfonds voor de Pers

Oktober 2009

Stimuleringsfonds voor de Pers
The Netherlands Press Fund

Prinsessegracht 19
2514 AP Den Haag

T 070 361 71 11

F 070 361 71 08

E info@svdp.nl

W stimuleringsfondspers.nl

INHOUD

De Organisatie 5

1. Verslag over 2008 7

2. Subsidieverlening 13

2.1. Afzonderlijke persorganen 15

2.2. Minderhedenbladen 15

2.3. Internet-informatieproducten 16

2.4. Onderzoek ten behoeve van de persbedrijfstak 17

2.5. Bezwaar en beroep 24

3. Onderzoek 25

4. Financiële middelen 29

4.1. Jaarrekening 2008 31

4.2. Toelichting behorende tot de jaarrekening 2008 35

4.3. Accountantsverklaring 50

De Organisatie

Het Stimuleringsfonds voor de Pers wordt geleid door een bestuur, bijgestaan door een bureau.

De bestuursamenstelling heeft in 2008 enige veranderingen ondergaan: per 1 juli namen mevrouw Kneppers-Heijnert en mevrouw Liemburg, na een zittingsperiode van tien jaar afscheid en per 26 juli werd de heer Kouwenhoven benoemd.

Het bestuur bestond in 2008 uit de volgende leden:

dr. G.W. (Wim) Noomen, voorzitter

Benoemd als voorzitter bij KB van 15 april 2003 per 1 september 2003 en herbenoemd bij KB van 8 oktober 2008 ingaande 1 september 2008.

drs. D. (Dowlatram) Ramlal, vice-voorzitter

Benoemd als bestuurslid voor het eerst bij KB van 22 juli 2002 ingaande op 1 augustus 2002 en herbenoemd bij KB van 9 augustus 2007 ingaande 1 augustus 2007. Op 11 juli 2007 benoemd tot vice-voorzitter.

dhr. E. (Erik) van Erp, thesaurier

Benoemd als bestuurslid bij KB van 12 maart 2007 ingaande 1 april 2007. Met ingang van 11 juli 2007 benoemd tot thesaurier.

mevr. prof. dr. L.S.J. (Leen) d'Haenens

Benoemd als bestuurslid per KB van 23 maart 2006 ingaande 1 april 2006.

dr. V.P. (Vincent) Kouwenhoven

Benoemd als bestuurslid per KB van 26 juli 2008, ingaande 1 augustus 2008.

mevr. prof. mr. dr. E.M. (Liesbeth) Kneppers-Heijnert (tot 1 juli 2008)

Benoemd als bestuurslid voor het eerst bij KB van 1 juli 1998 ingaande 1 juli 1998 en herbenoemd bij KB van 1 augustus 2003 ingaande 1 juli 2003.

mevr. drs. J. (Johanneke) Liemburg (tot 1 juli 2008)

Benoemd als bestuurslid voor het eerst bij KB van 1 juli 1998 ingaande 1 juli 1998 en herbenoemd bij KB van 1 augustus 2003 ingaande 1 juli 2003.

De leden van het bestuur worden voor een periode van vijf jaar benoemd bij Koninklijk Besluit (KB). Op grond van de Mediawet is voor bestuursleden herbenoeming voor één aansluitende periode van vijf jaar mogelijk. Omdat het bestuur uit maximaal zeven leden kan bestaan, waren er aan het eind van 2008 twee vacatures. Per 1 juni 2009 is mevrouw dr. M. Wermuth benoemd tot lid van het bestuur.

Het bureau van het Stimuleringsfonds voor de Pers was in 2008 als volgt samengesteld:

dr. L.H.A. (Lou) Lichtenberg, directeur

drs. A.R. (Rick) van Dijk, adjunct directeur

mevr. C.M.M. (Christine) Wissink, adm. medewerkster

mevr. Y. (Yvette) Janmaat, adm. medewerkster

De vaste medewerkers van het bureau worden benoemd door het bestuur en zijn op grond van de Mediawet in dienst van het Stimuleringsfonds.

1. Verslag over 2008

Het bestuur van het Stimuleringsfonds van de Pers heeft in 2008 elf keer plenair vergaderd. In die vergaderingen hebben wij 49 aanvragen voor een subsidie behandeld, zijn diverse voortgangsrapportages naar aanleiding van subsidieverleningen uit voorgaande jaren besproken, zijn 14 eindrapportages goedgekeurd en zijn subsidiebedragen definitief vastgesteld. Verder brachten wij op 24 september 2008 een advies over het persbeleid aan minister Plasterk van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) uit. Bij het voorbereiden van dat advies hebben wij ook de standpunten meegewogen die organisaties uit alle geledingen van de bedrijfstak over verschillende onderwerpen kenbaar maakten.

Advies

In het advies Persbeleid wordt onder meer stilgestaan bij de gevolgen van persconcentratie die het voortbestaan van kranten en tijdschriften als ‘waakhonden van de democratie’ in gevaar brengen. Dat heeft er onder meer toe geleid dat slechts een kleine minderheid van de Nederlanders nog kiezen kan uit verschillende regionale kranten. Ook het aantal betaalde lokale kranten loopt terug, evenals hun oplagen. Andere media kunnen hun plaatsen niet altijd innemen door hun andere functies, verschijningsvormen en -frequenties en financiële problemen. Persconcentratie kan er dan mede toe leiden dat er in bepaalde gebieden van ons land steeds minder media komen die de *lokale/regionale informatievoorziening* over politieke aangelegenheden bedienen. Daardoor kunnen er gaten in die informatievoorziening ontstaan. En dan is het mogelijk dat burgers ook onvoldoende informatie over lokale/regionale zaken krijgen die ze nodig hebben voor het uitoefenen van hun kiesrecht bij verkiezingen voor Gemeenteraad, Provinciale Staten, Tweede Kamer en het Europees Parlement.

In het advies wordt verder het grote belang van *innovatie* voor de bedrijfstak benadrukt. Bij veel uitgevers blijkt dat het berijden van een dubbel spoor - dat van het gedrukte product en van broodnodige innovatie - de financiële kracht te boven gaat. Vanuit het publieke belang van een vrije en pluriforme maatschappelijke informatievoorziening is het dan de taak van de overheid, voorwaarden te scheppen om het publieke karakter van die voorziening veilig te stellen. Net zoals in andere sectoren van de samenleving waar publieke belangen mee gemoeid zijn ook gebeurt.

In aansluiting hierop adviseren wij tevens tot onder meer de volgende beleidsinstrumenten, als aanvulling op de huidige steunmogelijkheden:

- meer ruimte voor steun aan persorganen van concerns;
- invoering van de mogelijkheid van steun aan nieuwe persorganen binnen de werkingssfeer van het Stimuleringsfonds voor de Pers;
- invoering van de mogelijkheid van steun aan gratis persorganen binnen die werkingssfeer;
- voorlopig continueren van tijdelijke subsidieregeling voor minderhedenbladen en voor internet-informatieproducten.

Voor het uitvoeren van zijn huidige algemene wettelijke taken verwachten wij voor de periode 2009 - 2012 € 9,2 miljoen nodig te zullen hebben. Daarnaast wordt voor deze periode voor de broodnodige innovatie van de pers een medefinancieringsbehoefte ten behoeve van innovatieprojecten van persorganen, experimenten in de uitgeverij en journalistiek en overig innovatieonderzoek becijferd in orde van grootte van € 7,3 miljoen.

In november 2008 stuurt minister Plasterk een brief inzake het persbeleid aan de Kamer. In deze zogenaamde Persbrief geeft hij aan groot belang te hechten aan een goede uitvoering van de huidige, reguliere steuntaken door het Stimuleringsfonds voor de Pers. Vanwege het afnemend vermogen van het Fonds is hij van plan om in 2009 een bedrag van € 1 miljoen aan het fonds toe te voegen en vanaf 2010 een bedrag van € 2,3 miljoen per jaar. De minister stelt voor dat het Fonds zijn reguliere middelen zoveel mogelijk inzet om projecten met een innovatief karakter te ondersteunen.

In de Persbrief geeft de minister verder aan dat hij een herijking van de werkingssfeer en het steuninstrumentarium van ons Fonds beoogt om deze slagvaardig te kunnen laten reageren op de ontwikkelingen in de perssector. Hij volgt hiermee het advies inzake het persbeleid dat het Stimuleringsfonds heeft uitgebracht. De minister heeft daarbij onder meer het oog op:

- de ondersteuning van gratis bladen, nieuwe bladen en bladen die in concernverband verschijnen;
- het uitbreiden van de ondersteuningsmogelijkheden van kleinschalige persproducten;
- en

- het voorzetten van de tijdelijke subsidieregeling voor bladen voor etnische minderheden en voor journalistieke internet-informatieproducten voor een periode van twee jaar.

De voorgenomen wijzigingen in het steuninstrumentarium en de werkingsfeer behoeven aanpassingen in de wet- en regelgeving en deze zullen in 2009 in overleg met het ministerie van OCW worden uitgewerkt.

Na het verschijnen van de Persbrief sturen wij op 20 november 2008 een brief aan de minister waarin hem in overweging wordt gegeven een onafhankelijke en tijdelijke Innovatiecommissie Pers te benoemen die innovatieplannen en -behoeften zou kunnen inventariseren en die ook met nieuwe voorstellen op dit gebied zou kunnen komen.

In de aanvullende Persbrief over innovatie en de pers van 12 december 2008 geeft de minister aan dat hij vanwege de noodzaak en de urgentie van innovatie, die ook nadrukkelijk bleek uit de reacties van vrijwel alle partijen in de sector, een onafhankelijke Tijdelijke Commissie Innovatie Pers gaat benoemen. Wanneer de commissie met een goed en werkbaar advies komt is hij bereid om op basis van de Mediawet op zoek te gaan naar middelen om de innovatie daadwerkelijk te stimuleren. In het Algemeen Overleg met de Kamer op 18 december 2008 heeft hij aangegeven dat het daarbij gaat om een bedrag van ca. € 8 miljoen per jaar - afkomstig uit de reclame-inkomsten van de omroep - en dat hij de innovatie(middelen) bestuurlijk bij het Stimuleringsfonds wil onderbrengen. In januari 2009 wordt de commissie onder voorzitterschap van Elco Brinkman ingesteld. Het advies van de commissie Brinkman is op 23 juni 2009 gepresenteerd. De Commissie adviseert de minister van OCW de voor innovatie beschikbare publieke middelen door het Fonds te laten toewijzen. Verder adviseert de commissie de werkingsfeer van het Fonds open te stellen voor bedrijven en instellingen die een positief rendement realiseren. De minister heeft toegezegd na het zomerreces met een standpunt te zullen komen inzake de aanbevelingen van de commissie.

Op 12 mei 2009 laat het ministerie van OCW weten dat er extra geld wordt uitgetrokken voor een stimuleringsregeling om jonge journalisten ervaring te laten opdoen bij kranten. Er komt ruim 4 miljoen beschikbaar waardoor ca. 60 journalisten twee jaar bij een krant kunnen werken. Het is de bedoeling dat de eerste journalisten na de zomervakantie aan de slag

kunnen. Minister Plasterk heeft het Stimuleringsfonds voor de Pers gevraagd in goed overleg met de NDP en NVJ een regeling uit te werken voor de verdeling van door de bewindsman toegezegde extra middelen.

Onderzoek

In 2008 werden diverse onderzoeken gestart -onder meer naar redactionele automatisering en online advertising- en kwamen verschillende onderzoeksresultaten beschikbaar zoals van een vergelijkend onderzoek naar Raden voor de Journalistiek in Europa en van een onderzoek naar succesvolle internet business modellen. In het verslagjaar werd eveneens een evaluerend onderzoek gestart en afgerond naar de Tijdelijke subsidieregeling voor minderhedenbladen en internet-informatieproducten. De resultaten van dat onderzoek zijn gebruikt voor de opstelling van het advies inzake het persbeleid. De resultaten van deze en andere onderzoeken zijn onder andere gepubliceerd op de website van het Stimuleringsfonds (www.stimuleringsfondspers.nl).

Op 30 mei participeerde het Stimuleringsfonds in de internationale conferentie Media4Me in Den Haag. Deze conferentie werd mede georganiseerd door Mira Media en het samenwerkingsverband van publieke bibliotheken (VOB). Tijdens deze conferentie werd uitgebreid stilgestaan bij media empowerment voor culturele minderheden en de rol die lokale media hierbij spelen. De bijeenkomst was een groot succes, mede dankzij de ruim driehonderd deelnemers uit twintig verschillende landen die actief deelnamen aan de verschillende workshops en hier ideeën uitwisselende over het vergroten van sociale cohesie en communicatie tussen verschillende culturele minderheden.

Subsidieaanvragen

Van de 49 aanvragen die in 2008 in de bestuursvergaderingen aan de orde zijn geweest, zijn 22 aanvragen toegewezen. Twee aanvragers hebben laten weten geen gebruik te zullen maken van de toewijzing en van elf aanvragen is nog niet in 2008 duidelijk geworden of ze de voorwaarden van de voorgenomen toezegging accepteerden, zodat het aantal definitieve toewijzingen in 2008 op negen komt. Aan negentien subsidieaanvragers hebben wij laten weten het voornemen te hebben de aanvraag te zullen afwijzen om de aanvragers in de gelegenheid te stellen de aanvraag in te trekken en daarmee publicatie van het besluit te voorkomen. Geen enkele voorgenomen afwijzing in 2008 heeft tot een definitief besluit geleid

in 2008. Zes aanvragen hebben in 2008 niet tot besluitvorming geleid omdat de behandeling werd aangehouden in afwachting van nadere informatie over de aanvraag. Twee aanvragers, waaraan in 2007 een subsidie was toegewezen, hebben in 2008 laten weten niet aan de subsidievoorwaarden te kunnen voldoen, waarop wij besloten de subsidietoezegging in te trekken.

Het bestuur van het Stimuleringsfonds voor de Pers,
Oktober 2009

2. Subsidieverlening

Het Stimuleringsfonds is krachtens de Mediawet en het Mediabesluit bevoegd om subsidie te verlenen in de vorm van kredieten, kredietfaciliteiten of uitkeringen aan projecten van uitgevers. De projecten dienen de rentabiliteit van de betrokken uitgaven te verbeteren. Behalve individuele steunaanvragen zijn wij ook gerechtigd om aanvragen voor financiële steun ten behoeve van onderzoeksprojecten of gezamenlijke projecten van persorganen te honoreren.

De wettelijke grondslag voor subsidievertrekking in 2008 is gelegen in de artikelen 28, 123 t/m 132 en 175 van de Mediawet, de artikelen 54, 56 t/m 67 van het Mediabesluit en de Tijdelijke subsidieregeling voor bladen voor culturele minderheden en voor internet-informatieproducten. Aanvragers die voor subsidieverlening in aanmerking willen komen moeten voldoen aan de criteria van de werkingssfeer en voldoen aan specifieke criteria per subsidiemogelijkheid. Voor ieder project geldt als algemene voorwaarde dat het moet worden uitgevoerd zoals het is ingediend en dat eventuele wijzigingen ter goedkeuring aan ons dienen te worden voorgelegd. Dit wordt tussentijds en na afloop van het project getoetst aan de hand van inhoudelijke en financiële rapportages over de voortgang van het project. Verder geschiedt de uitbetaling van de subsidie vrijwel altijd in tranches, na goedkeuring van tussenrapportages en wanneer is voldaan aan alle overige voorwaarden van de subsidieverlening.

Van de negenenveertig aanvragen die wij in 2008 hebben behandeld, namen wij in dat jaar vierenveertig aanvragen nieuw in behandeling; van vijf aanvragen was de behandeling reeds in 2007 gestart. Negentien aanvragen hadden betrekking op onderzoek in het belang van de persbedrijfstaking en zestien aanvragen werden in het kader van de Tijdelijke subsidieregeling voor internet-informatieproducten ingediend. Tien aanvragen werden ingediend voor de Tijdelijke subsidieregeling voor minderhedenbladen en vier verzoeken hadden betrekking op de individuele subsidieverlening op grond van de Mediawet c.q. het Mediabesluit.

Wij hebben in het verslagjaar totaal tweeëntwintig aanvragen toegewezen: dertien voor

onderzoek, vijf voor journalistieke internetproducten, twee voor een minderhedenblad en twee voor reguliere bladen. Twee aanvragers hebben laten weten geen gebruik te gaan maken van de toewijzing en van elf aanvragen is in het verslagjaar niet duidelijk geworden of ze de voorwaarden van de voorgenomen toezegging accepteren, zodat het aantal definitieve toewijzingen in 2008 op negen komt: zeven voor onderzoek, één voor een internetproduct en één voor een minderhedenblad.

Twee aanvragers, waaraan in 2007 een subsidie was toegewezen, hebben in 2008 laten weten niet aan de subsidievoorwaarden te kunnen voldoen, waarop het bestuur besloot de subsidietoezegging in te trekken.

Aan negentien subsidieaanvragers hebben wij laten weten het voornemen te hebben de aanvraag te zullen afwijzen om de aanvragers in de gelegenheid te stellen de aanvraag in te trekken en daarmee publicatie van het besluit te voorkomen. Geen enkele voorgenomen afwijzing in 2008 heeft tot een definitief besluit in 2008 geleid.

Zes aanvragen hebben in het verslagjaar niet tot besluitvorming geleid omdat de behandeling werd aangehouden in afwachting van nadere informatie over de aanvraag.

In de volgende paragrafen worden de afzonderlijke besluiten toegelicht.

2.1 Afzonderlijke persorganen

Voor individuele aanvragen van persorganen bieden artikel 129 en 130 Mediawet de mogelijkheid financiële steun te verstrekken. Dit ten behoeve van de uitvoering van een project indien de continuïteit van het persorgaan in gevaar is. Voorwaarde voor de steunverlening is dat de verantwoordelijke uitgever een project indient dat uitzicht biedt op een rendabele exploitatie binnen een redelijke termijn. In 2008 zijn geen aanvragen ingediend die hiervoor in aanmerking kwamen.

2.2. Minderhedenbladen

Op grond van de Tijdelijke subsidieregeling minderhedenbladen en journalistieke internet-informatieproducten is de werkingssfeer voor persorganen die zich richten op culturele en etnische minderheden verruimd ten opzichte van afzonderlijke persorganen in het algemeen. Hierdoor is het mogelijk een projectsubsidie aan bladen voor culturele en etnische minderheden toe te kennen:

- voor het starten van de exploitatie, indien het blad minder dan zes keer per week en minstens eenmaal per kwartaal verschijnt; of
- om de continuïteit van de exploitatie veilig te stellen, indien het blad minder dan één keer per maand en minstens eenmaal per kwartaal verschijnt.

De overige eisen voor subsidieverlening aan minderheden zijn hetzelfde als die aan afzonderlijke persorganen worden gesteld. Voor het verlenen van subsidie in de vorm van een uitkering of krediet is jaarlijks maximaal € 700.000,- beschikbaar. Per project kan ten hoogste een bijdrage van € 115.000,- per jaar worden verstrekt.

Op grond van deze regeling is in 2008 één aanvraag toegewezen.

29 mei - Stichting Tulpia, Professionalisering Tulpia

Tulpia is in januari 2006 voor het eerst verschenen en is een nieuws en actualiteiten magazine dat zich onder meer richt op het Turks-Nederlandse zakenleven en op de raakvlakken tussen de Nederlandse en Turkse cultuur. Het blad heeft naast een commerciële doelstelling ook een ideële doelstelling, namelijk het dichterbij elkaar brengen van deze twee culturen. In 2007 is het blad nauwelijks rendabel en wordt vooral door vrijwilligers in elkaar gezet. Hierdoor kon het blad zich onvoldoende professionaliseren. De uitgever legde daarom een aanvraag aan het Stimuleringsfonds voor om medewerkers in dienst te kunnen nemen en freelancers in te kunnen huren, onder gelijktijdige verhoging van de oplage en de verschijningsfrequentie (van 3 naar 6 nummers per jaar) en deze te laten begeleiden door een promotiecampagne. De totale projectkosten bedragen € 585.500,- voor 3 jaar. Aan ons werd een bedrag gevraagd van € 115.000,- per jaar, het maximum dat per jaar op grond van de Tijdelijke subsidieregeling voor minderhedenbladen kan worden toegekend. Wij besloten dit verzoek te honoreren en een krediet beschikbaar te stellen ter hoogte van € 345.000,-.

2.3. Internet-informatieproducten

Steunverlening aan projecten gericht op de totstandkoming en verspreiding van journalistieke en vernieuwende informatieproducten via het internet geschiedt op grond van artikel 4 van de Tijdelijke subsidieregeling minderhedenbladen en journalistieke internet-informatieproducten. Voor deze subsidieverlening is jaarlijks maximaal een bedrag van € 2.260.000,- beschikbaar. Per goedgekeurd project kan eenmaal en ten hoogste veertig procent van de projectkosten, met een maximum van € 180.000,- worden verstrekt als uitkering of krediet onder de voorwaarde dat er uitzicht wordt geboden op continuïteit. In 2008 is in het kader van deze regeling de volgende aanvraag toegewezen.

24 december - Stichting Mtnl, Nieuwsportal Mtnl

Mtnl is een televisieproducent die interculturele programma's maakt voor de hedendaagse grootstedelijke samenleving. Uitzendingen vinden plaats op lokaal en regionaal niveau in de Randstad en worden gestreamd op de Mtnl website en op Uitzending gemist. De televisieprogramma's geven vooral achtergrondinformatie bij recente gebeurtenissen.

Met de nieuwsportal wil Mtnl het gat dichten tussen de dagelijkse werkelijkheid en de berichtgeving in de televisieprogramma's. De portal moet een journalistiek zelfstandig onderdeel van de Mtnl website worden en is bedoeld voor nieuwe Nederlanders en Nederlanders die betrokken zijn bij vraagstukken uit de multiculturele samenleving. De nadruk ligt daarbij niet zozeer op het maken van nieuws, maar vooral op het verzamelen, filteren, selecteren en verrijken van dagelijks nieuws. Volgens de aanvrager Mtnl is de nieuwsvoorziening over de multiculturele samenleving veelal voor een specifieke doelgroep bedoeld is (bijvoorbeeld Marokkaanse jongeren), terwijl voor Mtnl juist het interculturele aspect van belang is. Het dichtst bij het concept van Mtnl komt de site Wereldjournalisten.nl. Volgens Mtnl richt deze site zich meer op de mediaprofessional, terwijl de nieuwsportal van Mtnl zich meer op de consument richt. De site wijkt daardoor naar inhoud en strekking zodanig af van andere journalistieke informatieproducten, dat de verscheidenheid van informatie en opinievorming wordt vergroot. Het internetproduct levert daarmee een vernieuwende bijdrage aan de journalistieke informatievoorziening via het internet. Wij hebben besloten een subsidie in de vorm van een uitkering van ten hoogste € 78.537,- beschikbaar te stellen voor de nieuwsportal van Stichting Mtnl.

2.4. Onderzoek ten behoeve van de persbedrijfstaking

Ondersteuning van onderzoeksprojecten die de hele persbedrijfstaking dienen, geschiedt krachtens artikel 54 sub c en 58 van het Mediabesluit. De belangrijkste voorwaarde hierbij is dat de probleemstelling van het onderzoek moet passen binnen onze

doelstellingen en dat de resultaten van het onderzoek de bedrijfstak ten goede komen. Dat betekent onder meer dat de onderzoeksresultaten in beginsel ten goede dienen te komen aan persorganen die binnen de grenzen van onze werkingssfeer vallen. Aan deze voorwaarde hebben de hieronder vermelde onderzoeksprojecten voldaan.

11 maart - Thaisis, Onderzoeksproject Uitgever aan het woord 2008.

Het onderzoek 'Uitgever aan het Woord' wordt sinds 2004 jaarlijks gehouden en omvat als werkerrein dagbladen, nieuwsbladen, boeken en tijdschriften. De resultaten hiervan werden en worden gepresenteerd op het jaarlijkse uitgeverscongres in juni, zo ook in juni 2008. De belangrijkste vraag van het onderzoek is: wat is de ambitie van uitgevers en in welke mate maken zij hun ambities waar? Doordat die vraag jaarlijks wordt herhaald wordt het mogelijk trends door de jaren heen te onderscheiden. Bovendien wordt hierin specifiek aandacht gegeven aan de trends en ontwikkelingen op het gebied van technologie en nieuwe media. In het onderzoek van dit jaar wordt extra aandacht geschonken aan de ontwikkeling van opinievorming in relatie tot nieuwe uitgeefdiensten, zoals blogging en andere vormen van burger-journalistiek.

In voorgaande jaren werd het onderzoek onder de vlag van KPMG uitgevoerd door prof. Theo Huibers, initiatiefnemer van het onderzoek, die daar toen ook werkzaam was. Dit jaar wordt het onderzoek uitgevoerd door Thaisis, waar prof. Huibers partner is. KPMG is mede organisator van het onderzoek. De totale onderzoekskosten worden geraamd op € 275.000,- en worden gedragen door KPMG, het Nederlands Uitgeversverbond (NUV), Thaisis en het Stimuleringsfonds voor de Pers. De ondersteuning door het Stimuleringsfonds in de vorm van een uitkering van maximaal € 51.250,- draagt een eenmalig karakter. Gelet op het grote belang dat de bedrijfstak aan het onderzoek hecht, hetgeen ook het NUV heeft onderkend, gaan wij er van uit dat het onderzoek ook na 2008 wordt voortgezet en volledig door anderen dan het Stimuleringsfonds zal worden gefinancierd.

29 mei - Universiteit van Amsterdam, Voortzetting onderzoeksproject De Nieuwe Reporter.

Eind 2005 werd door het Stimuleringsfonds een subsidie van € 115.000,- toegewezen voor het gedurende 3 jaar opzetten (en onderhouden) van groepsweblog De Nieuwe Reporter. Via dit platform wordt onderzoek gedaan naar en gepubliceerd over de invloed van nieuwe media op de journalistiek. Omdat dit subsidieproject in 2008 op zijn eind loopt, zijn de onderzoekers de mogelijkheden aan het bekijken van een (zelfstandige) voortzetting van deze weblog. In hun aanvraag zetten zij uiteen dat het voorsnog niet mogelijk is voor een dergelijke site om voldoende eigen opbrengsten te genereren om zelfstandig te kunnen blijven voortbestaan. Daarom hebben de onderzoekers opnieuw een beroep op het Stimuleringsfonds gedaan.

Daar wij van mening zijn dat dit onderzoeksproject nog steeds een belangrijke bijdrage kan leveren aan de discussie over en onderzoek naar nieuwe ontwikkelingen op het gebied van (internet)journalistiek, techniek en de wijze waarop journalistiek en uitgeverij op die nieuwe mogelijkheden kunnen inspelen, is besloten de ondersteuning van het onderzoeksproject met een jaar te verlengen en een aanvullende subsidie in de vorm van een uitkering van maximaal € 31.500,- beschikbaar te stellen. Met dat jaar krijgt De Nieuwe Reporter tevens de gelegenheid het zelfstandig laten voortbestaan van het platform te onderzoeken.

18 Augustus - Hille van der Kaa, Onderzoek medialandschap 2015.

Het onderzoek wordt uitgevoerd door Hille van der Kaa en richt zich vooral op de uitgeverskant van de ontwikkelingen in het medialandschap, te weten: onderwerpen als algemene strategie, rechten rondom content, supply chain management, adverteren, corporate strategy en HRM. Voor dit onderzoek worden onder andere interviews gehouden met 21 key players in de media wereld. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek wordt een checklist ontwikkeld met eigenschappen van een succesvol mediabedrijf in de toekomst. Het onderzoek zal

worden gepubliceerd in boekvorm en vormt tevens de basis van een discussieplatform voor mensen werkzaam aan de business zijde van de media ('het business broertje van De Nieuwe Reporter'). Na het onderzoek in 2008 zal op deze website een jaarlijks terugkerende check worden gepubliceerd van de toekomstverwachtingen c.q. onderzoeksresultaten. In meerdere geschriften is door ons gesuggereerd dat de persbedrijfstaking zich wat innovatie betreft actief zou moeten opstellen om niet zo defensief maar meer offensief met name de mogelijkheden van nieuwe (elektronische) ontwikkelingen te benutten. Dit onderzoek past hier in beginsel goed bij, zeker omdat niet alleen naar elektronische ontwikkelingen wordt gekeken, maar ook naar ontwikkelingen op het gebied van onder meer personeel, marketing en adverteren. Wij hebben daarom besloten een subsidie in de vorm van een uitkering voor de directe onderzoekskosten ter hoogte van € 16.000,- te verschaffen voor de medefinanciering van dit project.

26 september - Pieter Nieuwenhuijsen, Onderzoek lokale media, burgerschap en democratie.

Het verkennend onderzoek naar de veranderingen in het lokale medialandschap en de functie(s) die lokale media (kunnen) vervullen uit een oogpunt van burgerschap en democratie wordt uitgevoerd door freelance journalist Pieter Nieuwenhuijsen (tevens oud-hoofdredacteur Binnenlands Bestuur) en zal worden begeleid en gefaciliteerd door prof. dr Irene Costera Meijer, hoogleraar journalistiek aan de VU Amsterdam en lector Media en Civil Society aan de Hogeschool Windesheim te Zwolle. Centraal staan in het onderzoek vier onderzoeksvragen: 1) landelijke schets van ontwikkelingen binnen het regionale/lokale medialandschap, 2) functies van lokale media in het perspectief van lokaal burgerschap, 3) plaatsbepaling van lokale media in enkele grote steden en hun gemeentelijk mediabeleid, en 4) de (mogelijke) betekenis van lokale media voor de multiculturele samenleving.

Wij hebben er in adviezen meerdere malen op gewezen dat persconcentratie op

lokaal en regionaal niveau een onderwerp is dat nauwgezette aandacht verdient. Daarbij dient zich steeds weer de vraag aan welke gevolgen voortvloeien uit het samenvoegen en zelfs opheffen van regionale dagbladen en lokale nieuws- en andere informatiebladen. Het is denkbaar dat andere media hun plaatsen innemen. Maar zoals ook in een recent advies over het persbeleid werd aangetekend kunnen andere media niet altijd daarin (voldoende) voorzien door hun andere functies, verschijningsvormen en -frequenties en financiële problemen. Persconcentratie kan er dan mede toe leiden dat er in bepaalde gebieden van ons land steeds minder media komen die de lokale/regionale informatievoorziening over politieke aangelegenheden bedienen. Wanneer die informatievoorziening niet goed werkt komt ook het functioneren van staatsburgers ter discussie. Immers dan wordt de kans groot dat burgers onvoldoende geïnformeerd worden over lokale/regionale zaken, waardoor ze bijvoorbeeld ook hun actieve en passieve kiesrecht niet op weloverwogen wijze zouden kunnen uitoefenen. Verder onderzoek op dit gebied blijft derhalve wenselijk om hierover meer aan de weet te komen. Het onderhavige onderzoek sluit daar goed bij aan en wij hebben derhalve besloten een subsidie in de vorm van een uitkering van ten hoogste € 13.550,- beschikbaar te stellen voor dit onderzoek.

29 september - Leon de Wolff Mediamanagement, Onderzoek 'Waarom kopen mensen kranten?'

Het onderzoek 'Waarom kopen mensen kranten?' wordt uitgevoerd door Leon de Wolff Mediamanagement en staat onder leiding van drs Leon de Wolff, directeur/eigenaar van dat bureau. Dit onderzoek vindt plaats in het kader van een voorgenomen promotie van de heer De Wolff aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Promotor is prof. dr. Henri Beunders.

In het onderzoek staat de vraag centraal of de pluriformiteit van het krantenaanbod in Nederland nog aansluit bij de maatschappelijke pluriformiteit. Ingrijpende veranderingen binnen de dagbladsector geven extra aanleiding tot

deze vraag. De methode die De Wolff ontwikkelde, maakt het mogelijk te onderzoeken in hoeverre de inhoud van kranten aansluit bij de vraag en stelt de onderzoeker in staat vast te stellen in hoeverre dit het kopen van kranten beïnvloedt.

Vrij toegankelijk onderzoek dat op een geïntegreerde wijze onderzoekt welke factoren het kopen van kranten in Nederland beïnvloed is schaars, zo niet afwezig. En dat terwijl de perssector juist gebaat is bij empirische gegevens in deze tijd van media transformatie. Het onderhavige onderzoek kan er in de eerste plaats toe bijdragen dat er gegevens beschikbaar komen over de inhoud van vraag en aanbod. In de tweede plaats beoogt het onderzoek verklaringen over de teruggang van de krant empirisch te toetsen. Wij hebben besloten een subsidie in de vorm van een uitkering van ten hoogste € 48.000,- beschikbaar te stellen voor dit onderzoek.

17 Oktober - Nederlandse Vereniging van Journalisten, Onderzoek toekomst en rol fotojournalistiek.

Het onderzoek wordt uitgevoerd door de sectie fotojournalisten van de Nederlandse Vereniging van Journalisten NVJ/NVF, inhoudelijk en methodologisch bijgestaan door prof. drs Frits Gierstberg van de Erasmus Universiteit Rotterdam en dr Alexander Pleijter van de Universiteit Leiden.

Met dit onderzoek beoogt de NVJ inzicht te krijgen in de veranderende beroepspraktijk van de fotojournalist in ons land, mede ook om nieuwe kennis op te doen voor het inslaan van nieuwe wegen ook op internet. Door middel van literatuurstudies, enquêtes en diepte-interviews wordt getracht die kennis op te doen, om tevens te komen tot aanbevelingen voor nieuw beleid om de kwaliteit en professionaliteit van fotojournalistiek te waarborgen en daarmee ook de pluriformiteit van media te versterken.

De fotojournalistiek speelt van oudsher een belangrijke rol bij het informeren

over actuele maatschappelijke ontwikkelingen en tevens draagt ze bij aan de meningsvorming daarover. Die bijdrage is soms erg groot, zoals bijvoorbeeld blijkt uit de impact van bepaalde nieuwsfoto's in politieke en andere maatschappelijke issues. Maar door verschillende ontwikkelingen staat de maatschappelijke rol van de fotojournalistiek onder druk, zoals de digitalisering van de fotografie, de groei van internet, kostenbesparingen bij gedrukte media onder invloed van persconcentratie. Deze ontwikkelingen roepen verschillende vragen op betreffende de wijze waarop de fotojournalistiek daarop reageert en hoe het functioneren van fotojournalisten en daarmee van de (onafhankelijke) journalistiek als geheel daardoor is en wordt beïnvloed. Het onderzoek poogt daarop antwoord te geven en zal daardoor de bedrijfstak als geheel ten goede kunnen komen. Wij hebben daarom besloten een subsidie in de vorm van een uitkering van ten hoogste € 20.200,- beschikbaar te stellen voor dit onderzoek.

31 oktober - Radboud Universiteit Nijmegen, Onderzoek 'The quest for Young eyes'.

Het onderzoek 'The Quest for Young Eyes: Exposure to and Avoidance of News among Adolescents and Young Adults' wordt uitgevoerd door onderzoekers verbonden aan de Radboud Universiteit Nijmegen, Faculteit der Sociale Wetenschappen, afd. Communicatiewetenschap, in samenwerking met het Centrum voor Mediacultuur en Communicatietechnologie van de KU Leuven. Zij beogen daarmee gegevens beschikbaar te krijgen voor de kennis over de wijze waarop jongeren omgaan met nieuws op on- en offline formats.

In het onderzoek staat de vraag centraal in hoeverre wijzigende presentatievormen van invloed zijn op begrip en waardering van nieuws en informatie door jongeren en in hoeverre die invloed leeftijdspecifiek is. Het onderzoek omvat drie fasen. In de eerste fase, een macro mediasociologische fase, worden (via een survey) mediagebruik en nieuwsconsumptie onderzocht en wordt nagegaan in hoeverre traditionele media vervangen worden door interactieve media. Dan volgt een meso kwalitatieve fase waarin (via

groepsdiscussies) de vraag centraal staat wat onder 'nieuws' wordt verstaan gebracht via verschillende media en in verschillende tijden (van routine naar crises). Ten slotte is een micro cognitieve-psychologische fase gepland waarin (via een lab experiment, compleet met meten van oogbewegingen) jongeren blootgesteld worden aan verschillende nieuwsbeelden op tv en internet. De onderzoekers streven er naar het onderzoek te laten uitgroeien tot een dissertatie.

De laatste decennia komen er steeds meer aanwijzingen waaruit af te leiden valt dat het mediagebruik van jongeren wezenlijk verschilt van dat van de oudere generatie. Dat nieuwe mediagebruik verdient aanhoudende aandacht, omdat (de pluriformiteit van) de informatievoorziening daarbij in geding is. Meer informatie over de nieuwsconsumptie van en voor jongeren is daarom van het grootste belang. Het onderhavige onderzoek speelt daarop goed in. Wij hebben besloten een subsidie in de vorm van een uitkering van ten hoogste € 134.400,- beschikbaar te stellen voor dit onderzoek.

2.5. Bezwaar en beroep

Sedert het moment dat de Mediawet in 1988 in werking trad functioneren wij als zelfstandig bestuursorgaan. Dit brengt met zich mee dat aanvragers de mogelijkheid hebben om tegen onze beslissingen in geweer te komen. Dit geschiedt op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht (Awb). Hierin is tevens de rechtsgang bepaald die aanvragers kunnen volgen indien zij een beschikking van het Stimuleringsfonds willen aanvechten. In 2008 is er geen bezwaar aangetekend tegen genomen besluiten.

3. Onderzoek

Behoudens het handhaven en bevorderen van de pluriformiteit van de pers, voor zover van belang voor de informatie en opinievorming, zijn wij belast met het verrichten dan wel doen verrichten van onderzoek betreffende het functioneren van de pers. Deze onderzoeken worden uitgevoerd in opdracht van het Stimuleringsfonds en vinden plaats naast de onderzoeken die subsidie ontvangen op grond van een aanvraag.

In 2008 werden diverse onderzoeken gestart -onder meer naar redactionele automatisering en online advertising - en kwamen verschillende onderzoeksresultaten beschikbaar, waaronder de volgende.

Onderzoek Breedband en de Gebruiker

In februari zijn de resultaten beschikbaar gekomen van een onderzoek naar het gedrag en de mening van de internet/breedbandgebruiker dat is uitgevoerd door onderzoeks- en adviesbureau Dialogic in opdracht van het Stimuleringsfonds voor de Pers, het Ministerie van Economische Zaken, het Hoofdbedrijfschap Detailhandel en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Een ruime meerderheid (71%) van de internetgebruikers geeft aan dat internet een belangrijke informatiebron is om tot een mening te komen of een standpunt te bepalen over zaken als politiek en economie. Nieuwssites zitten dan ook in de top 5 van de meest bezochte informatieve sites. Meer dan tweederde (69%) van de gebruikers geeft aan dat zij websites als nu.nl en sites van papieren kranten gebruiken voor online nieuws. Men bekijkt dan vooral landelijk nieuws; voor regionaal en lokaal nieuws is doorgaans minder animo.

Uit het onderzoek blijkt verder dat nieuws vrij vaak (37%) alleen nog maar via internet wordt bekeken. Nieuws door 'gewone' burgers of burgerjournalisten wordt door een derde gelezen, maar minder goed geacht dan nieuws door professionele

journalisten. Ook is het merendeel van de gebruikers (70%) van mening dat websites inclusief videofragmenten niet perse betrouwbaarder zijn. Ongeveer de helft van de respondenten meent dat er geen verschil is in betrouwbaarheid tussen websites van bestaande kranten en nieuwssites zoals nu.nl. Problemen ontstaan als via verschillende media tegenstrijdige beelden naar buiten komen. Er is ook behoefte aan informatie over de omgang met internet en aandacht daarvoor in het onderwijs.

Succesvolle Internet Businessmodellen.

In juni zijn de resultaten bekend geworden van een onderzoek naar de kenmerken van online uitgeven. Internet heeft de strategische en commerciële mogelijkheden voor uitgevers drastisch veranderd. Democratisering van contentproductie en gratis beschikbaarstelling ('vergratisering') van informatie zijn daarbij sleutelwoorden. Het is voor veel uitgevers de vraag hoe zij met initiatieven op het web om moeten gaan. Het medium is nieuw maar vooral: de economische wetmatigheden zijn nieuw en vragen om andere manieren van handelen. Het ontbreekt de uitgeverijsector aan voldoende kennis om hiermee adequaat om te gaan. Om die reden is dit onderzoek uitgevoerd met de volgende vraagstelling: Wat zijn succesvolle internet businessmodellen voor uitgeverijen en wat zijn de bepalende kenmerken van deze modellen die bijdragen aan dit succes?

Op basis van het model, de bevindingen en additionele informatie is er een theoretisch exploitatiemodel opgesteld. Dat model geeft als belangrijke uitkomst dat een alleen op advertenties gebaseerde webpublicatie een behoorlijk aantal pageviews moet genereren. Daartoe, zoals we reeds eerder hebben betoogd, kan de uitgever twee wegen bewandelen, aantal unieke bezoekers omhoog zien te krijgen (bereik) of de tijd op de website doorgebracht te verhogen en acties te genereren (effect). Met dit model lijkt het alsof er alleen economische motieven aan een webpublicatie ten grondslag liggen. Er kunnen uiteraard ook andere motieven zijn, zoals een crossmedia motief, een marketing motief of een strategisch motief. Ook in die situatie biedt het model aanknopingspunten om de exploitatie van de webpublicatie te verbeteren. Tot slot: de resultaten uit het onderzoek lijken erop te wijzen dat uitgevers die van huis uit special-interest titels op de markt brengen eerder exploitabele webpublicaties kunnen ontwikkelen die in het verlengde van

hun titels liggen. Voor general-interest titels (zoals kranten) die zich per definitie niet concentreren op één thema ligt dit veel moeilijker.

Raden voor de Journalistiek in West-Europa.

In december werd een vergelijkend onderzoek naar de Raden voor de Journalistiek in Zweden, Denemarken, Groot-Brittannië, Duitsland en Vlaanderen afgerond.

Het vergelijkend onderzoek, dat is uitgevoerd door Daphne Koene, secretaris van de Nederlandse Raad voor de Journalistiek, had tot doel meer te leren over de Raden voor de Journalistiek in andere landen van West-Europa, zowel wat betreft de wijze waarop die zijn georganiseerd als hun functioneren. Daarbij werden tevens vragen betrokken als: welk gezag heeft de desbetreffende Raad onder publiek, media en overheid, en welke suggesties die groepen hebben voor verbetering van de Raad voor de Journalistiek in hun eigen land. In het kader van het onderzoek zijn gesprekken in de diverse landen gepland met vertegenwoordigers van die groepen. In dat verband zal ook de werking van de Zweedse ombudsman voor de media worden bestudeerd. Aan de hand van de onderzoeksresultaten zal het Stichtingsbestuur van de Raad voor de Journalistiek bezien op welke wijze de organisatie en werkwijze van dit college in ons land verbeterd kunnen worden op het gebied van de klachtenprocedure, bemiddeling, alsmede het doen van ambtshalve uitspraken, de maatschappelijke profilering en financiering.

4. Financiële middelen

Alvorens in dit hoofdstuk de financiële verantwoording over 2008 gepresenteerd wordt, volgt eerst een overzicht van de bronnen van onze financiële middelen en de wijze waarop wij over deze middelen beschikken.

De financiële middelen van ons Fonds zijn oorspronkelijk afkomstig uit opbrengsten uit de etherreclame. Sedert 1989 zijn hier geen middelen meer aan toegevoegd. Dit omdat de voor cultuur verantwoordelijke bewindspersoon - in 2008 de minister van OCW - van mening was dat wij vooralsnog over voldoende financiële middelen beschikten om onze taak naar behoren uit te kunnen voeren.

Het financieel beheer over de beschikbare financiële middelen geschiedt door ons, als zelfstandig bestuursorgaan, geheel zelfstandig. In het balansoverzicht, de staat van baten en lasten en de toelichting op beide, zijn nadere gegevens te vinden omtrent de wijze waarop wij ons van deze taak hebben gekweten in het jaar 2008. Op grond van artikel 126 Mw behoeven onze jaarlijkse begroting en jaarrekening goedkeuring van de minister van OCW. Onze jaarrekening over 2007 en de begroting over 2009 verkregen in 2008, respectievelijk 2009 deze goedkeuring.

Gezien onze wettelijke taak op het gebied van financiële steunverlening aan individuele persorganen en gelet op de omvang op de inherente risico's achten wij het opnemen op de balans van een Voorziening risico's kredietverlening noodzakelijk. Ieder jaar bij de voorbereiding van onze jaarrekening kijken wij per afzonderlijk verstrekt krediet of er aanleiding is de voorziening aan te passen.

Tot en met het verslagjaar fungeert NIB Capital als intermediair omtrent onze financiële steunverlening bij kredietverstrekking aan afzonderlijke persorganen. In gezamenlijk overleg stelt de bank kredietoffertes op, waarin de vorm en de voorwaarden van de financiële tegemoetkoming zijn vastgelegd. De hieruit voortvloeiende kredietovereenkomst wordt vervolgens tussen het desbetreffende persorgaan en de NIB namens ons afgesloten. De bank beheert

onze kredietverstrekking en administratie, controleert als eerste of de kredietvoorwaarden worden nageleefd en signaleert een eventueel in gebreke blijven van kredietnemers. Tevens stelt de bank (in bepaalde gevallen) en op ons verzoek een financieel-economisch onderzoek in bij persorganen die een steunaanvraag hebben ingediend. Voor een dergelijk onderzoek kunnen wij ook beroep doen op de expertise van andere deskundigen.

4.1. Jaarrekening 2008

Meerjarenoverzicht

De belangrijkste kengetallen hebben zich in de afgelopen drie jaren als volgt ontwikkeld.

	2008	2007	2006
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Liquide middelen			
1 januari	7.899	10.228	11.753
31 december	5.926	7.899	10.228
Vermogen			
1 januari	6.092	8.940	10.385
31 december	4.812	6.092	8.940

Bron: Jaarrekening 2008

Balans per 31 december 2008
(na voorgestelde resultaatbestemming)

		2008		2007	
		EUR	EUR	EUR	EUR
Vaste activa					
Inrichting en inventaris	1	P.M.		P.M.	
Som der vaste activa			P.M.		P.M.
Vlottende activa					
Steunverleningskredieten	2	3.518.211		3.943.390	
Te vorderen interest	3	239.749		267.887	
Vooruitbetaalde en te ontvangen bedragen	4	75.078		27.105	
Liquide middelen	5	5.925.687		7.899.108	
Som der vlottende activa			9.758.725		12.137.490
			9.758.725		12.137.490
Vermogen	6		4.811.664		6.092.407
Voorzieningen					
Voorziening kredietverlening	7		1.951.873		1.767.384
Verplichtingen uit hoofde van steunverleningskredieten					
			820.542		1.258.232
Kortlopende schulden	8		2.174.646		3.019.467
			9.758.725		12.137.490

Staat van baten en lasten over 2008

		Werkelijk 2008 EUR	Begroting 2008 EUR	Werkelijk 2007 EUR
Baten				
<i>Interestbaten minus -lasten</i>		329.060	314.678	371.682
<i>Overige baten</i>		22.266	600	8.036
		<hr/>	<hr/>	<hr/>
		351.326	315.278	379.718
Lasten				
<i>Individuele steunverlening</i>				
Subsidies:				
- Financiële steun t.b.v. persorganen		38.660	-	325.357
- Financiële steun t.b.v. onderzoek in opdracht van derden en gezamenlijke projecten van persorganen		294.400	-	1.280.134
- Financiële steun t.b.v. minderhedenbladen		27.642	-	178.300
- Financiële steun t.b.v. journalistieke internet-informatie-producten		101.037	-	402.278
		<hr/>	<hr/>	<hr/>
	9	461.739	-	2.186.069
<i>Vorbereidings- en uitvoeringskosten</i>		-	7.500	-
<i>Voorziening kredietverlening</i>	10	325.778	-	190.539
		<hr/>	<hr/>	<hr/>
		787.517	7.500	2.376.608
<i>Onderzoekskosten</i>		343.567	250.000	369.381

<i>Apparaatskosten</i>			
Bestuurskosten	60.366	85.000	59.020
Personeelskosten	256.377	320.000	234.428
Bureaunkosten	128.766	142.500	141.258
Algemene kosten	55.476	39.100	46.555
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	500.985	586.600	481.261
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	1.632.069	844.100	3.227.250
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Saldo	-1.280.743	-528.822	-2.847.532
	<hr/>	<hr/>	<hr/>

4.2 Toelichting behorende tot de jaarrekening 2008

Algemeen

Het Fonds werd als Bedrijfsfonds voor de Pers ingesteld op grond van artikel 123 van de Mediawet welke is ingegaan op 1 januari 1988. De wet is sindsdien enige malen aan wijziging onderhevig geweest. Per 1 juli 2007 is op grond van een wijziging in de Mediawet de naam van het Fonds gewijzigd in Stimuleringsfonds voor de Pers om daarmee tot uitdrukking te brengen dat het fonds naast de van oudsher bestaande taak om tijdelijk financiële steun te bieden aan noodlijdende persorganen, ook een stimulerende rol moet kunnen vervullen bij de modernisering en vernieuwing van het perslandschap. De bepalingen in de Mediawet zijn nader uitgewerkt in het Mediabesluit. Het Fonds heeft rechtspersoonlijkheid.

Doelstelling van het Stimuleringsfonds voor de Pers is het handhaven en bevorderen van de pluriformiteit van de pers voor zover die van belang is voor de informatie en opinievorming. Taken van het Stimuleringsfonds zijn onder andere het verlenen van financiële steun ten behoeve van persorganen en het verrichten dan wel doen verrichten van onderzoek met betrekking tot het functioneren van de pers. De verantwoordelijkheid voor het cultuur- en mediabeleid berust bij de minister of de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

De financiële steunverlening kan volgens de Mediawet en het Mediabesluit als volgt plaatsvinden:

- als steun aan afzonderlijke persorganen in de vorm van kredieten en kredietfaciliteiten ten behoeve van een project gericht op een rendabele exploitatie binnen een redelijke periode;
- als steun aan afzonderlijke persorganen in de vorm van een uitkering ten behoeve van een eenmalige reorganisatie van een persorgaan indien het project niet op doeltreffende wijze kan worden uitgevoerd met behulp van een krediet of kredietfaciliteit;
- als steun in de vorm van een uitkering voor gezamenlijke projecten van persorganen, gericht op structurele verbetering van de exploitatiepositie van die persorganen binnen een redelijke termijn;
- als steun in de vorm van een uitkering ten behoeve van organisatie-onderzoek gericht op de structurele verbetering van de exploitatie van een persorgaan;
- als steun in de vorm van een uitkering voor onderzoek ten behoeve van de persbedrijfstak als geheel mits het onderzoek past in de doelstellingen van het Fonds.

Verder kan sinds 12 juli 2002 steunverlening aan uitgevers plaatsvinden op grond van de “Tijdelijke subsidieregeling minderhedenbladen en journalistieke internetinformatie-producten”. De uitvoering van deze regeling is door de staatssecretaris van OCW opgedragen aan het Stimuleringsfonds voor de Pers en is bestemd voor:

- persorganen die gericht zijn op culturele en etnische minderheden indien de continuïteit dan wel het starten van het persorgaan in gevaar is, respectievelijk niet mogelijk is; en
- projecten gericht op de totstandkoming en verspreiding van journalistieke informatieproducten via het internet.

Sedert het inwerking treden van de Mediawet op 1 januari 1988 werd jaarlijks door de verantwoordelijke bewindspersoon bepaald of bedragen aan het Stimuleringsfonds voor de Pers ter beschikking werden gesteld ten behoeve van de financiële steunverlening door het Fonds. Eind 1991 is de Mediawet op een aantal punten gewijzigd in het kader van de Wet Landelijke Commerciële Omroep. Een aanpassing van de wijze van financiële voeding van het Bedrijfsfonds maakte deel uit van deze wetwijziging.

Bepaald is dat de verantwoordelijke bewindspersoon, jaarlijks zal vaststellen welk percentage van de inkomsten van de Stichting Etherreclame én van de inkomsten van commerciële omroepinstellingen, die op grond van de wet toestemming hebben gekregen als bedoeld in artikel 71b van de Mediawet, wordt uitgekeerd ten behoeve van het Fonds. De wet bepaalt verder dat dit percentage niet hoger zal zijn dan 4%.

Vanaf het jaar 1989 tot en met het jaar 2007 zijn voor het Stimuleringsfonds geen financiële middelen beschikbaar gekomen uit hoofde van de daartoe in de Mediawet getroffen regelingen, omdat naar het oordeel van de verantwoordelijke bewindspersoon, de financiële middelen, waarover het Fonds reeds beschikte, voldoende waren te achten voor de uitoefening van de functie van het Fonds in deze jaren. Verder is door de verantwoordelijke bewindspersoon besloten om in het kader van de bezuinigingstaakstelling vanaf 2004 in de mediabegroting af te zien van een structurele dotatie ad EUR 2,3 miljoen aan het Stimuleringsfonds.

In november 2008 heeft minister Plasterk van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een brief inzake het persbeleid aan de Kamer gestuurd. In deze zogenaamde Persbrief geeft hij aan

groot belang te hechten aan een goede uitvoering van de huidige, reguliere steuntaken door het Stimuleringsfonds voor de Pers. Vanwege het afnemend vermogen van het Fonds is hij van plan om in 2009 een bedrag van € 1 miljoen aan het fonds toe te voegen en vanaf 2010 een bedrag van € 2,3 miljoen per jaar.

In de aanvullende Persbrief over innovatie en de pers van 12 december 2008 geeft de minister aan dat hij vanwege de noodzaak en de urgentie van innovatie een onafhankelijke Tijdelijke Commissie Innovatie Pers gaat benoemen. Wanneer de commissie met een goed en werkbaar advies komt is hij bereid om op basis van de Mediawet op zoek te gaan naar middelen om de innovatie daadwerkelijk te stimuleren. In het Algemeen Overleg met de Kamer op 18 december 2008 heeft hij aangegeven dat het daarbij om een bedrag van ca. € 8 miljoen per jaar gaat -afkomstig uit de reclame-inkomsten van de omroep- en dat hij de innovatie(middelen) bestuurlijk bij het Stimuleringsfonds wil onderbrengen.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld volgens de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 voor organisaties zonder winststreven.

De activa en passiva zijn opgenomen voor de nominale waarde tenzij anders is vermeld.

Uitkeringen aan persorganen uit hoofde van de steunverlening, die niet het karakter hebben van een kredietverlening, worden als last verantwoord in het verslagjaar waarin door het bestuur van het Stimuleringsfonds voor de Pers een besluit tot uitkering is genomen.

Op grond van de Mediawet kan individuele financiële steunverlening in de vorm van kredieten en kredietfaciliteiten aan persorganen onder andere plaatsvinden, indien de noodzakelijke steun niet of niet afdoende op andere wijze kan worden verkregen. Gezien de omvang van de kredietverlening en gelet op de inherente risico's die voor het Stimuleringsfonds voor de Pers uit de wettelijke taak voortvloeien wordt een voorziening noodzakelijk geacht. Bij de bepaling van de hoogte van de voorziening wordt uitgegaan van de specifieke risico's in elk van de uitstaande kredieten. De mutaties in deze voorziening worden in de Staat van Baten en Lasten verantwoord onder het hoofd "Voorziening kredietverlening".

Na goedkeuring van de aanvraag door het bestuur worden kredieten en uitkeringen voorlopig toegekend en worden de verplichtingen gepassiveerd onder verplichtingen uit hoofde van steunverleningkredieten en verschuldigde uitkeringen uit hoofde van individuele steunverlening.

Op basis van de eindrapportage wordt de steunverlening door het bestuur definitief vastgesteld. Indien de steunverlening bij definitieve vaststelling wordt herzien, worden de kredieten en uitkeringen dienovereenkomstig aangepast.

Bij de kredietverlening aan persorganen is in het algemeen overeengekomen dat er rente over het verstrekte krediet moet worden voldaan. In sommige gevallen wordt gelijktijdig bepaald dat indien overigens aan de voorwaarden van het krediet wordt voldaan, de rente geheel of gedeeltelijk kan worden kwijtgescholden. Om deze reden worden rentebaten uit dezen hoofde eerst na ontvangst in de jaarrekening verwerkt.

De overige lasten en baten worden verantwoord in het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

1 Inrichting en inventaris

Aanschaffingen worden in het jaar van aanschaf volledig afgeschreven. In 2008 is in verband hiermee EUR 4.248 aan kosten verantwoord onder bureaunkosten.

2 Steunverleningskredieten

	2008	2007
	EUR	EUR
Stand 1 januari	3.943.390	3.015.118
Bij: verstrekte nieuwe kredieten	372.684	1.232.772
Af: ontvangen aflossingen	-397.484	-304.500
Af: afgeboekte kredieten	-161.789	-
Af: vervallen niet uitgekeerde kredieten	-238.590	-
	<hr/>	<hr/>
Stand 31 december	3.518.211	3.943.390
	<hr/>	<hr/>

Verstreckte nieuwe kredieten

	2008	2007
	EUR	EUR
■ Stichting Tulpia, ten behoeve van professionalisering en promotie van het blad Tulpia	345.000	-
■ Historisch Nieuwsblad ten behoeve van abonneewerving door een promotiecampagne (krediet naar aanleiding van subsidievaststelling)	27.684	-
■ HDC Media ten behoeve van het onderzoek naar nieuwe manieren van uitgeven	-	272.000
■ Stichting News4all ten behoeve van de site voor religieus geïnteresseerden	-	180.000
■ Stichting Anadolu ten behoeve van het maandblad Dogus	-	178.000
■ Den Haag Centraal B.V. ten behoeve van de weekkrant Den Haag Centraal	-	161.125
■ Blik op Nieuws B.V. en behoeve van uitbreiding van Blikopnieuws.nl	-	120.000
■ Stichting VersPers Uitgeverij ten behoeve van professionalisering van de site VersPers.nl	-	98.000
■ Salland Centraal B.V. ten behoeve van het internetproject Sallandcentraal.nl	-	68.800
Transport	372.684	1.077.925

	2008	2007
	EUR	EUR
Transport	372.684	1.077.925
<ul style="list-style-type: none"> ■ Opinio Media B.V. ten behoeve van het weekblad Opinio ■ ECDC, European Centre for Digital Communication ten behoeve van het onderzoeksproject e-papers for Me-readers ■ Stichting Nieuw Rotterdam ten behoeve van professionalisering Nieuw Rotterdam ■ B.V. Uitgevers Maatschappij Eilanden-Nieuws ten behoeve van de aanpassing verschijning Eilanden-Nieuws 	- - - -	50.190 47.450 30.207 27.000
	<hr/> 372.684	<hr/> 1.232.772

3 Te vorderen interest

	2008	2007
	EUR	EUR
Deposito's	239.300	260.293
Spaarrekeningen	449	7.594
	<hr/> 239.749	<hr/> 267.887

4 Vooruitbetaalde en te ontvangen bedragen

	2008	2007
	EUR	EUR
HDC Media	41.000	-
Huur en servicekosten pand	14.768	14.436
Stichting Diversity Affairs	10.000	10.000
Vooruitbetaalde abonnementen	3.954	589
Vooruitbetaalde verzekeringspremie	1.815	-
Vooruitbetaalde kopieermachinekosten	1.280	-
Overige	2.261	2.080
	<hr/>	<hr/>
	75.078	27.105
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

5 Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen per 31 december 2008 bestaat uit de op de bankrekeningen beschikbare middelen.

De onder de liquide middelen opgenomen deposito's zijn als volgt samengesteld:

Looptijd	Rente	Bedrag
		EUR
Van 24-02-2000 tot 24-02-2009	4,40%	4.237.802
Van 24-02-2000 tot 24-02-2010	6,00%	1.588.231

6 Vermogen

	2008	2007
	EUR	EUR
Stand 1 januari	6.092.407	8.939.939
Af: saldo boekjaar	-1.280.743	-2.847.532
Stand 31 december	4.811.664	6.092.407

7 Voorziening kredietverlening

	2008	2007
	EUR	EUR
Stand 1 januari	1.767.384	1.668.236
Bij: dotatie ten laste van het resultaat	396.778	238.190
Af: afgeboekte kredieten ten laste voorziening	-141.289	-
Af: vrijval ten gunste van de voorziening	-	-91.391
Af: vrijval ten gunste van het resultaat	-71.000	-47.651
Stand 31 december	1.951.873	1.767.384

In de verslagperiode wordt ten laste van het resultaat gebracht:

	2008	2007
	EUR	EUR
Dotatie ten laste van het resultaat	396.778	238.190
Vrijval ten gunste van het resultaat	-71.000	-47.651
	325.778	190.539

8 Kortlopende schulden

	2008	2007
	EUR	EUR
Belastingen, sociale verzekeringen en pensioenen	10.980	23.456
Overige schulden en overlopende passiva	2.163.666	2.996.011
	<hr/>	<hr/>
	2.174.646	3.019.467

Overige schulden en overlopende passiva

	2008	2007
	EUR	EUR
Uitkeringen uit hoofde van individuele steunverlening	2.136.000	2.945.973
Overige	27.666	50.038
	<hr/>	<hr/>
	2.163.666	2.996.011

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Garanties

De afgegeven garanties in de vorm van een bankgarantie bij Van Lanschot Bankiers ten behoeve van derden bedroegen EUR 14.436 (2007: EUR 25.741).

Subsidies

	2008	2007
	EUR	EUR
Financiële steun ten behoeve van persorganen:		
■ Stichting Nieuw Israëlitisch Weekblad ten behoeve van de herlancering van het door de stichting uitgegeven Nieuw Israëlitisch Weekblad (NIW)	70.260	-
■ Historisch Nieuwsblad ten behoeve van het abonneewerving door een promotie campagne (vrijval door subsidievaststelling)	-31.600	-
■ Den Haag Centraal B.V. ten behoeve van de weekkrant Den Haag Centraal	-	161.126
■ Stichting Nieuw Rotterdam ten behoeve van professionalisering van het opinieblad Nieuw Rotterdam	-	130.479
■ Hoogendam Media B.V. ten behoeve van het blad Parbode	-	28.250
■ Best Publishing Groep inzake de Gay Krant	-	5.627
■ Katholiek Nieuwsblad ten behoeve van een beleids- en actieplan	-	-125
	38.660	325.357

Financiële steun ten behoeve van onderzoek in opdracht van derden en gezamenlijke projecten van persorganen:

■ Radboud Universiteit Nijmegen, ten behoeve van het onderzoek "The Quest for Young Eyes: Exposure to and Avoidance of News among Adolescents and Young Adults"	134.400	-
■ Thaisis, ten behoeve van het onderzoeksproject Uitgever aan het woord 2008	51.250	-
■ Drs. L.J. de Wolff ten behoeve van het onderzoek "waarom kopen mensen kranten?"	48.000	-
■ Universiteit van Amsterdam, Faculteit Geesteswetenschappen, aanvullende subsidie ten behoeve van voortzetting onderzoeksproject De Nieuwe Reporter	31.500	-

■ NVF/NVJ ten behoeve van het onderzoek naar de toekomst en rol van fotojournalistiek	20.200	-
■ Hille van der Kaa, ten behoeve van het onderzoeksproject medialandschap 2015	16.000	-
■ P. Nieuwenhuijsen, ten behoeve een verkennend onderzoek naar de veranderingen in het lokale medialandschap en de functie(s) die lokale media (kunnen) vervullen uit een oogpunt van burgerschap en democratie	13.550	-
■ HDC Media ten behoeve van een onderzoek naar nieuwe manieren van uitgeven (vrijval door subsidievestiging)	-20.500	272.000
■ ECDC, European Centre for Digital Communication ten behoeve van het onderzoeksproject e-papers for Me-readers	-	315.500
■ Stichting Media Ombudsman Nederland ten behoeve van een onderzoek naar de wenselijkheid en effectiviteit van journalistieke gedragscodes in Nederland	-	133.729
■ Kenniscentrum GOC ten behoeve van een adequate competentieontwikkeling van aankomend en zittend personeel van de betrokken branches	-	129.380
■ NDC VBK de uitgevers ten behoeve van een onderzoeksproject hoe een lokaal (internet)platform rendabel geëxploiteerd kan worden	-	117.378
■ Stichting Krant in de Klas ten behoeve van het onderzoek naar het gedrag en de voorkeuren van jongeren ten aanzien van nieuwsmedia	-	90.000
■ NNP ten behoeve van een onderzoek naar het in kaart brengen van de functies van lokale bladen in het heden en in de toekomst	-	60.153
■ Stichting Vorming Multicultureel Kader (SVMK) ten behoeve van een onderzoek naar de betekenis van internet voor jongeren van verschillende culturele herkomst	-	57.500
■ Stichting Media Ombudsman Nederland ten behoeve van een onderzoek naar het functioneren van media-ombudslieden bij nieuwsmedia in binnen- en buitenland en hun invloed op het journalistieke product	-	54.600
■ Raad voor de Journalistiek ten behoeve van een vergelijkend onderzoek naar de Raden voor de Journalistiek in andere landen van West-Europa	-	50.000

■ Transcity ten behoeve van een onderzoek naar het bereik van cultuurgebonden media in Nederland	-	42.500
■ Den Haag Centrum voor Strategische studies ten behoeve van het onderzoeksproject een bijdrage te leveren aan de pluriformiteit van de verslaggeving over conflictgebieden	-	33.210
■ Oosterbaan en Wansink ten behoeve van het onderzoeksproject van literatuurstudie, interviews met uitgevers en hoofdredacteuren in binnen- en buitenland en een inhoudsanalyse	-	6.750
■ Schoots, ten behoeve van haalbaarheidsonderzoek Spaarnestad Fotoarchief	-	4.200
■ Vrijval Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ) ten behoeve van het onderzoek via een internetexperiment naar de relatie tussen internet en journalistieke onafhankelijkheid (Villamedia)	-	-86.766
	294.400	1.280.134

2008 2007

EUR EUR

Financiële steun t.b.v. minderhedenbladen

■ AD Carribean, ten behoeve van het Antilliaans weekblad	27.642	-
■ Kuzey Yildizi Media B.V. ten behoeve van het blad Kuzey Yildizi	-	178.300
	27.642	178.300

Financiële steun t.b.v. journalistieke internet-informatie-producten

■ Stichting MTNL, ten behoeve van de professionalisering van het online nieuwsportal van MTNL	78.537	-
■ Stichting News4all ten behoeve van de site voor religieus geïnteresseerden (uitkering door subsidievaststelling)	22.500	-
■ Medusa Media Productions ten behoeve van de doorstart van SEN Magazine als E-glossy	-	180.000
■ Blik op nieuws B.V. ten behoeve van de site Blikopnieuws.nl	-	60.000
■ Stichting VersPers Uitgeverij ten behoeve van professionalisering van de site VersPers.nl	-	41.000
■ Stichting Indian Feelings ten behoeve van het online lifestyle magazine voor Hindoestanen	-	85.079
■ Stichting Stedelijke Informatiemarkt ten behoeve van het internetproject De Rotterdam Index (RIX)	-	23.400
■ De Winter Drukkers & Uitgevers ten behoeve van de verbetering van de website Kliknieuws.nl	-	12.799
	<hr/>	<hr/>
	101.037	402.278
	<hr/>	<hr/>
	461.739	2.186.069
	<hr/>	<hr/>

10 Voorziening kredietverlening

Verwezen wordt naar de specificatie onder het hoofd “Voorziening kredietverlening” in paragraaf 7 van de toelichting.

Personeelsbestand

Gedurende het boekjaar 2008 bedroeg het gemiddelde aantal fte's (fulltime equivalent) bij het Fonds, 2,44 (2007: 2,83).

4.3 Accountantsverklaring

Aan het bestuur van Stimuleringsfonds voor de Pers

Accountantsverklaring

Wij hebben de jaarrekening 2008 van het Stimuleringsfonds voor de Pers te Den Haag bestaande uit de balans per 31 december 2008 en de staat van baten en lasten over 2008 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid bestuur

Het bestuur van het fonds is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 voor organisaties zonder winststreven. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het

opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van het fonds. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van het fonds heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van het Stimuleringsfonds voor de Pers per 31 december 2008 en van het resultaat over 2008 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 voor organisaties zonder winststreven.

Den Haag, 24 juni 2009

KPMG ACCOUNTANTS N.V.

H.J. Maas AA